

Eliza Lubojańska, Ewa Olszowy

"Bibliotekarz obywatelem świata" :
warsztaty językowe w Bibliotece
Wyższej Szkoły Humanitas w
Sosnowcu : Sosnowiec, 30 września
2011 r.

Fides: Biuletyn Bibliotek Kościelnych 1 (34), 213-216

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ELIZA LUBOJAŃSKA
EWA OLSZOWY¹

***BIBLIOTEKARZ OBYWATELEM ŚWIATA –
WARSZTATY JĘZYKOWE
W BIBLIOTECE WYŻSZEJ SZKOŁY HUMANITAS
W SOSNOWCU***
(Sosnowiec, 30 września 2011 r.)

Trzydziestego września 2011 roku bibliotekarze z Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu zorganizowali bezpłatne warsztaty językowe pt. *Bibliotekarz obywatelem świata*. Było to kolejne z cyklu corocznych spotkań organizowanych przez bibliotekę. W latach ubiegłych na spotkaniach zajmowano się następującymi kwestiami: kształtowanie wizerunku bibliotekarza i biblioteki, *public relations*, marketing w działalności biblioteki, współpraca ze środowiskiem lokalnym, obraz biblioteki w mediach, promocja placówek z wykorzystaniem Internetu, komunikacja interpersonalna w bibliotece.

Spotkanie składało się z dwóch części: wykładowej i warsztatowej z wybranego języka. Część wykładową otworzyła Izabela Jurczak, pracownika biblioteki. Odczytano list powitalny od prorektora uczelni, dr. Michała Kaczmarczyka. Następnie głos zabrali kolejno: dr Jacek Tomaszczyk – pracownik naukowy Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, oraz mgr Bogumiła Urban – dyrektor Biblioteki Wydziału Zamiejscowego w Chorzowie Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu. Do udziału w warsztatach zaproszono lektorów następujących języków: angielskiego – mgr Agnieszkę Nowak-Gomułkę i dr. Jacka Tomasz-

¹ Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

czyka; niemieckiego – mgr Katarzynę Łakomik; francuskiego – mgr Elżbietę Tyburską; rosyjskiego – mgr Lidię Domagałę. Konferencję sponsorowała sieć księgarni edukacyjno-językowych Polanglo oraz polskie przedstawicielstwo brytyjskiego wydawnictwa Oxford University Press.

Wystąpienie dr. Jacka Tomaszczyka pt. *Organizacja samodzielnej nauki języka angielskiego* miało stanowić swego rodzaju zachętę do nauki. Prelegent udzielił praktycznych wskazówek przydatnych w uczeniu się języków obcych. Podkreślił, że istotna jest nauka całych kolokacji na podstawie licznych przykładów. Ważne znaczenie odgrywa również gramatyka. Jednakże wystarczy poznać podstawowe reguły gramatyczne i zapamiętać od 7 tys. do 12 tys. słów, aby posługiwać się językiem w stopniu komunikatywnym. J. Tomaszczyk zwrócił uwagę na powstające problemy związane z dosłownym tłumaczeniem zdań angielskich na język polski. Prelegent podał źródła internetowe służące pogłębianiu wiedzy językowej, m.in. serwisy polsko- i angielskojęzyczne, strony zawierające teksty do czytania, słowniki językowe, wymowy i frekwencyjne, programy komputerowe i serwisy do nauki słownictwa, podcasty, teksty na stronach internetowych bibliotek oraz instytucji naukowych. Wśród źródeł terminologicznych referent wskazał słowniki, np. *Concise Dictionary of Library and Information Science*; oraz glosariusze: *Library Lingo*, *The Colorado Librarian's Survival Guide*, *Glossary of Library Terms*.

Autor *Angielsko-polskiego słownika informacji naukowej i bibliotekoznawstwa*² przybliżył bibliotekoznawcom i pracownikom informacji naukowej zagadnienie specjalistycznego języka angielskiego. Jako ważne źródła w pogłębianiu słownictwa fachowego wskazał anglojęzyczne czasopisma i książki z bibliotekoznawstwa o charakterze naukowym, abstrakty dołączane do artykułów i bazy danych. Do najważniejszych czynników wpływających na skuteczność nauki języka obcego prelegent zaliczył czas, motywację i właściwą organizację, zgodnie ze wzorem: S (sukces) = C (czas) + M (motywacja) +

² J. Tomaszczyk, *Angielsko-polski słownik informacji naukowej i bibliotekoznawstwa*, Katowice 2009. Dostęp do słownika jest nieodpłatny w zasobach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej, <http://www.sbc.org.pl/dlibra/docmetadata?id=16671>, 13.01.2012.

ON (organizacja nauki). Według J. Tomaszczyka bardzo pomocne w stałym doskonaleniu umiejętności językowych są kursy, wyjazdy zagraniczne oraz komputerowe programy językowe, np. SuperMemo, Mnemosyne czy FullRecall.

Wystąpienie było bardzo interesujące, a dynamiczny sposób przekazu i dobra interakcja z publicznością stanowiły istotny walor tej części spotkania. Zaistniał także element rywalizacji, dzięki czemu uczestnicy spotkania mogli sprawdzić swoje umiejętności w zakresie języka angielskiego. Wyróżniające się osoby, jak też przypadkowi uczestnicy, którym szczęście w tym dniu sprzyjało, zostali uhonorowani nagrodami w postaci książek i podręczników językowych.

Drugie wystąpienie pt. *Podróże kształcą. Studyjne wyjazdy bibliotekarzy do bibliotek europejskich* zaprezentowała mgr Bogumiła Urban. W swojej prezentacji multimedialnej prelegentka omówiła przebieg wycieczek bibliotekarzy do bibliotek zagranicznych, organizowanych przez Okręg w Katowicach Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, oraz zachęciła do udziału w kolejnych edycjach wycieczek. Podczas dotychczas zorganizowanych wyjazdów odwiedzono dwadzieścia bibliotek naukowych w siedmiu krajach: w Czechach, na Słowacji, na Ukrainie, w Niemczech, na Węgrzech, w Austrii i w Rumunii.

Referentka podkreśliła, że celem wyjazdów jest zapoznanie się z funkcjonowaniem naukowych i publicznych bibliotek w krajach europejskich, poznanie organizacji szkolnictwa i sieci bibliotecznych w wybranych krajach. Wśród innych korzyści prelegentka wymieniła pomoc w pozyskiwaniu partnerów do współpracy, rozwijanie kompetencji językowych uczestników wycieczek, poznanie technologii i procedur stosowanych w bibliotekarstwie europejskim. B. Urban podkreśliła z ubolewaniem, że istotną barierę w organizacji i przebiegu wyjazdów stanowią niższe kompetencje językowe bibliotekarzy polskich w porównaniu z ich kolegami i koleżankami z większości odwiedzanych krajów. Odbija się to negatywnie na wizerunku polskiego bibliotekarza i utrudnia rozwój współpracy międzynarodowej.

W części warsztatowej spotkania każdy z uczestników wziął udział w zajęciach w wybranej przez siebie grupie językowej. Największym zainteresowaniem cieszył się język angielski, dlatego też zorganizowano dwie grupy ćwiczeniowe w ramach tego języka oraz po jednej grupie dla języka niemieckiego, rosyjskiego i francuskiego.

Wszystkie zajęcia odbywały się równolegle. W przebiegu zajęć bibliotekarze uzyskali praktyczne wskazówki dotyczące obsługi czytelnika obcokrajowca w bibliotece. W poszczególnych grupach pracowano nad scenkami rodzajowymi, z którymi bibliotekarze mogą się spotkać w swojej pracy. Lektorzy przygotowali najpotrzebniejsze słownictwo fachowe w danym języku, charakterystyczne słowa i zwroty. W celu nazwania poszczególnych elementów wyposażenia wykorzystano pomoce multimedialne w postaci obrazków przedstawiających wnętrza biblioteki. Lektorzy kładli duży nacisk na walory praktyczne zajęć, starano się zachęcić uczestników do komunikacji. Każdy z uczestników otrzymał wykaz najpotrzebniejszych słówek i zwrotów oraz linków do stron internetowych przydatnych podczas samodzielnej nauki.

W warsztatach uczestniczyli pracownicy różnych typów bibliotek z terenu Śląska i Zagłębia oraz innych części Polski. Wydaje się, że organizatorzy wybrali bardzo aktualny temat warsztatów, gdyż znajomość języków obcych stała się obecnie nie tylko dodatkowym atutem w procesie rekrutacji, ale wręcz jednym z podstawowych warunków. Sprawne posługiwanie się językiem obcym jest umiejętnością kluczową w wielu zawodach. Dynamiczny rozwój technologii informacyjnych w bibliotekach, a wraz z nim zmieniające się oblicze tych placówek oraz nowe zadania, jakim muszą sprostać, pokazują, że jest ona również nieodzowna w pracy bibliotekarza w zakresie gromadzenia, opracowania oraz udostępniania zbiorów. Interesująca tematyka oraz wynikające z tego dyskusje doprowadziły do podjęcia kwestii zorganizowania w przyszłości dla bibliotekarzy specjalistycznych szkoleń językowych obejmujących słownictwo fachowe. Zaistniała potrzeba budzi nadzieję, że doskonalenie językowe stanie się zadaniem priorytetowym i przyczyni się do poprawy wizerunku bibliotekarzy polskich na tle innych krajów europejskich oraz wpłynie na zacieśnienie współpracy międzynarodowej w zakresie wymiany doświadczeń pomiędzy pracownikami bibliotek. Wydaje się, że warsztaty językowe zorganizowane przez Bibliotekę Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu poczyniły mały krok w tym kierunku.